
V Praze dne 20. ledna 1969

II. správa HS Stb

analytický odbor

NÁRODNÍ ARCHIV
ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ
Důvod: PŘV 6.121-19V/8P
PhDr. Alena Nosková
Datum: 2.3.04 Podpis: [signature]

T a j n é !

čj. A-0 64/97-69

Upozornění na činnost "Německo-čsl. společnosti" vůči
ČSSR.

V příloze zasíláme souhrnnou informaci, kterou
NDR získala k činnosti "Německo-čsl. společnosti" ve
Frankfurtu n. M.. Zpráva se týká obsahu vystoupení
hessenského ministra hospodářství R. ARNDTA na plenární
schůzi Společnosti v říjnu 1968.

N á ě l n í k :

/podpis nečitelný/

Upozornění na činnost "Německo-čsl. společnosti" vůči ČSSR.

V úvodu svého vystoupení poukázal předseda poradního sboru Společnosti ARNDT na to, že spolková vláda chce ve své politice a ve svém počínání vůči ČSSR zachovávat krajní opatrnost, aby dále neohrozila linii reforem v ČSSR. Spolková vláda je toho názoru, že celý proces demokratizace v ČSSR, který plně odpovídá zájmům Západu, nesmí být uváděn v nebezpečí dalšími neopatrnostmi.

ARNDT důrazně doporučil vedení "Německo-československé společnosti", aby se přidržovalo této linie a aby svůj velmi obsáhlý politický program působení v ČSSR realizovalo velmi obezřetně, aby "nešláplo do porcelánu".

Z vlastní zkušenosti (po návštěvě brněnského veletrhu) může ARNDT říci, že "Západu přátelsky nekloněné kruhy" v ČSSR připouštěly, že se dopustily chyb, poněvadž o liberalizaci příliš mnoho mluvily, ale příliš pomalu jednaly. Zejména po květnovém plénu ÚV KSČ - zdůraznily tyto kruhy - bylo třeba učinit, "rozhodnější kroky k odstavení strany a k sblížení se Západem".

ARNDT dále prohlásil, že zásahem zemí Varšavské smlouvy bylo v ČSSR "mnoho pokaženo". Tím důležitější je nyní úloha Západu obezřetně podporovat v ČSSR vše, co opravňuje k "novým nadějím".

Nejdůležitější úkol spočívá v současné době v hospodářské podpoře ČSSR ze strany Západu a to i za ztížených podmínek, které bohužel v současné době jsou. Kdyby především NSR - jako snad nejaktivnější část NATO

vůči evropskému Východu - docílila v ekonomické angažovanosti s ČSSR pokroku, bylo by možno stavět na tom v budoucnu i politické úspěchy. Hospodářství, jak zdůraznil ARNDT, je stále ještě dobrý základ pro politické působení, uvážíme-li navíc, že ČSSR má v ekonomické oblasti mimořádné obtíže a nezbytně potřebuje pomoc zvenčí. I zde je však opatrně taktizovat, aby bylo možno pod ochranou veřejné propagandy proniknout do mezer, které jsou ostatně známy.

ARNDT prosil členy "Německo-československé společnosti", aby využili svých styků se západoněmeckými hospodářskými kruhy a přiměli je k tomu, aby podporovaly spolkovou vládu v její snaze vytvořit navázáním, resp. budováním ekonomických kontaktů s ČSSR předpoklady také pro diferencované politické ovlivňování.

Poukázal v této souvislosti na "Německo-rumunskou hospodářskou službu" (se sídlem ve Frankfurtu n. M.), která již vyslovila ochotu konsultovat a podporovat všechny podniky, zainteresované také na hospodářských kontaktech s ČSSR. "Německo-rumunská hospodářská služba" může zprostředkovat kontakty s jistými kruhy v ČSSR, poněvadž má sama rozsáhlé styky s institucemi a zajímavými osobnostmi čs. hospodářského aparátu, od nichž mj. získává také závažné informace o hospodářském a politickém životě v ČSSR.

Ve svém projevu ARNDT dále uvedl, že rovněž "Východní výbor německého hospodářství" se orientoval na navazování a rozšiřování hospodářských kontaktů s ČSSR, aby "rozšířil základnu pro politické akce Západu vůči ČSSR". Zintenzivnění obchodních styků je ostatně také vysoce politický ~~system~~ problém, který si rovněž zaslouží - právě v případě ČSSR - prvořadý zájem a pozornost. Je třeba cílevědomě využívat všech cest k podpoře a posílení těch sil v ČSSR, které se příznivě stavějí vůči Západu.

Jedině tak porostou také požadavky na čs. vládu, aby byla vůči Západu otevřenější. (ARNDT uvedl v této souvislosti "kladnou roli" Ústavu pro mezinárodní politiku a ekonomii v Praze pod ŠNEJDÁRKOVÝM vedením, který se v tomto směru před 21. 8. počínal vzorně. Podle ARNDTOVA názoru by bylo "politicky hloupé nechávat takový potenciál ladem").

Po ARNDTOVĚ referátu, který byl výroční plenární schůzí souhlasně přijat, byly projednány a schváleny další akce "Německo-československé společnosti" vůči ČSSR, a to např.:

- Při pokusech o zintenzivnění styků se "zajímavými kruhy" v ČSSR je třeba konsultovat předsedu svazu OTV KLUNCKERA, poněvadž tento odborový svaz má stejně jako dříve dobré styky v ČSSR. Pokud to bude možné, je třeba využít jeho zkušeností. Koordinací je možno dosáhnout "lepšího působení". Je dále třeba usilovat také o účinnou koordinaci s vedoucím zahraničního oddělení DGB, který úzce spolupracuje s ministerstvem zahraničních věcí. Poněvadž odborářské styky jsou nejméně nápadné, lze další snahy o navázání kontaktů dobře ukrýt. Vzhledem k tomu ministerstvo zahraničních věcí úzce spolupracuje s DGB a "Německo-československá společnost" by se měla do této organizace zapojit.

- Zesílenou měrou mají být také navazovány kulturní styky, aby bylo možno hovořit zejména k intelektuálům a studentům. Zde se doporučuje další pěstování styků s čs. Společností pro kulturní styky se zahraničím, ale především také navazování styků se studentskými kruhy, které vítají linii reforem v ČSSR a požadují, aby v ní bylo pokračováno. Mimo to je třeba podporovat spolupráci se švédskou Společností pro přátelství s ČSSR, která po 21. 8. 1968 značně napomohla obnovení styků mezi NSR a ČSSR.

- Za další naléhavý úkol byla označena pomoc čs. uprchlíkům. Současně bylo poukázáno na to, že "proud uprchlíků z ČSSR by neměl být ponechán sám sobě". Pokud možno nenápadně by měli být pracovníci z řad středních a vedoucích kádrů a kvalifikovaní dělníci získáváni pro to, aby zůstali na Západě. Při tom by mohla - tuto otázku je ovšem nutno ještě projednat s příslušnými místy - poskytovat "konsultativní pomoc" obchodní mise NSR v Praze.

